

DAN PLANETA ZEMLJE – OBNOVIMO NAŠU ZEMLJU

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Zdravi planet nije opcija – on je nužnost

Obnovimo našu Zemlju tema je ovogodišnjega, 51. Dana planeta Zemlje koji se obilježava svake godine 22. travnja. U cilju edukacije ljudi i pozivanja na ekološki pokret diljem svijeta, u suradnji sa 75 tisuća partnera u više od 192 zemlje svijeta, središnje događanje trajalo je tri dana, a zbog epidemioloških mjera održano je u obliku videokonferencije

Ideja o obilježavanju Dana planeta Zemlje prvi je put predstavljena 1969., no službeno se obilježava od 1992. kada je na Konferenciji Ujedinjenih naroda (UN) o okolišu i razvoju u Rio de Janeiru usklađen dalekosežni program za promicanje održivoga razvoja. Godine 2009. Opća skupština UN-a proglasila je 22. travnja međunarodnim Danom planeta Zemlje, koji je prvi put obilježen 22. travnja 1970.

na sveučilištima u SAD-u. Te davne 1970. deset posto ukupne populacije SAD-a izišlo je na ulice kako bi se usprotivilo utjecaju industrijskoga razvoja koji je počeo sve jače utjecati na ljudsko zdravlje i zdravlje okoliša. Tisuće fakulteta i sveučilišta organizirale su prosvjede protiv pogoršanja okoliša odnosno protiv izlivanja nafte, onečišćenja tvornica i elektrana, sirove kanalizacije, otrovnih

deponija, pesticida, autocesta, gubitka divljine i izumiranja divljih životinja. Zbog te inicijative nastala je Agencija za zaštitu okoliša Sjedinjenih Država i doneseni su prvi zakoni o okolišu. Dvije godine poslije Kongres SAD-a donio je i Zakon o čistoj vodi. Uskoro su mnoge zemlje usvojile slične zakone i od tada taj je dan prepoznat kao najveće civilno događanje na planetu koje slavi više od milijardu ljudi kao dan akcije za promjenu ljudskoga ponašanja i za stvaranje globalnih, nacionalnih i lokalnih promjena politike. Dan planete Zemlja obilježava se u više od 190 zemalja svijeta, a u Hrvatskoj od 1990., uz znatan angažman resornoga ministarstva i udruga za zaštitu okoliša i prirode. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i mnoga

Dan planeta Zemlje prvi put je obilježen 22. travnja 1970.

Raznim akcijama nastoji se skrenuti pozornost ljudi na opasnosti zbog porasta globalnoga onečišćenja

druga udruženja kroz razne edukativne kampanje i ekološke akcije nastoje pridonijeti povećanju razine svijesti građana i usvajanju ekoloških navika u svakodnevnome životu. Raznim akcijama nastoji se skrenuti pozornost ljudi na opasnost koja prijete životu na Zemlji zbog porasta globalnoga onečišćenja te ih se želi potaknuti na to da osvijeste problem onečišćenja okoliša.

Podsjetimo, Dan planeta Zemlje 2018. obilježen je pod sloganom "Okončajmo plastično onečišćenje!", ponajprije u cilju uklanjanja plastike za jednokratnu uporabu i donošenja jedinstvene globalne regulative za odlaganje plastike. Sljedeće, 2019. godine obilježen je pod sloganom "Zaštitimo naše vrste" te je bio usmjeren na podizanje razine svijesti o važnosti očuvanja vrsta i njihovih staništa. Tema jubilarnoga, 50. Dana planeta Zemlje 2020. bile su klimatske akcije. Budući da su razaranja uzrokovana klimatskim promjenama svakim danom sve očitija, tema ovogodišnjega, 51. Dana planeta Zemlje "Obnovimo našu zemlju!" podsjeća nas na mogućnosti koje su pred nama. Upravo nas pandemija koronavirusa podsjeća na ono što možemo izgubiti ako se ne budemo borili za očuvanje našega plane-

ta. Ako ne zahtijevamo promjene koje će transformirati planet i ublažiti klimatsku krizu, naše će trenutačno stanje postati novo normalno – svijet kojim haraju pandemije i ekstremni vremenski događaji koji dodatno ugrožavaju već marginalizirane i ranjive zajednice kao i budućnost cjelokupnoga čovječanstva.

Zdravi planet nije opcija – on je nužnost. Osnaživanje pojedinaca i zajednica informacijama, alatima i porukama potrebnima za utjecaj i pokretanje promjena glavni je cilj ovogodišnjega Dana planeta Zemlje. Naš svijet treba transformacijske promjene. Prilagođeno ovome vremenu, digitalni i društveni mediji donose razgovore, prosvjede, štrajkove i mobilizacije globalnoj publici te pozivaju ljude da se udruže i preuzmu najveći izazov s kojim se suočilo čovječanstvo.

Ovogodišnje digitalno obilježavanje Dana planeta Zemlje moglo se pratiti uživo preko mrežne stranice www.earthday.org. Središnje događanje trajalo je tri dana, a zbog epidemioloških mjera održano je u obliku videokonferencije. Radionice, panelne rasprave i posebne izvedbe bile su usredotočene na temu "Obnovimo našu Zemlju" i obuhvatile su teme prirodnih procesa, novih zele-

nih tehnologija i inovativnih razmišljanja koja mogu obnoviti svjetske ekosustave. Uključivale su i teme poput klimatske i okolišne pismenosti, tehnologije klimatske obnove, napora koji se ulažu u pošumljavanje, regenerativne poljoprivrede i građanske znanosti. Udruženje *Earth Day Network* surađuje s nekim od najutjecajnijih imena svjetske znanosti, poslovnoga svijeta, politike, aktivizma i kulture te zahtijeva provođenje transformativnih akcija u cilju zaštite našega planeta, zajednica i ekosustava koji su izloženi najvećemu riziku. Taj globalni pokret potreban je svima nama i to na svim razinama kako bismo zajedno pokrenuli odvažne i odlučne mjere u cilju zaštite planeta Zemlje.

Na Dan planete Zemlja podsjetimo se svi zajedno na to da moramo čuvati okoliš, smanjiti količinu otpada, reciklirati otpad, kupovati pametno, ograničiti potrošnju energije i baviti se tjelesnom aktivnošću. Veliki čovjek ostavlja mali ugljični otisak.

Izvori:

- <https://www.voda.hr/h>
- <https://www.fzoeu.hr/hr/dan-planeta-zemlje/8486>